

Protokół

29. posiedzenia, 3 sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. lutego 1898 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnym posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwudziestego ósmego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 19-go lutego 1898 r., które przekazano następującym komisjom:

Komisji kolejowej L. 1873.

Wydziałowi krajowemu L. 1874, 1876.

Komisji drogowej L. 1875.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji, w przedmiocie zezwolenia gminie król. stoł. miasta Krakowa, na pobór na rzecz funduszu ubogich miasta opłaty gminnej od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych w Krakowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wys. Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . zezwalająca gminie król. stoł. miasta Krakowa na pobór na rzecz funduszu ubogich tegoż miasta opłaty gminnej od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych w Krakowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie król. stoł. miasta Krakowa pozwala się pobierać na rzecz funduszu miejscowych ubogich dwa i pół procent ($2\frac{1}{2}\%$) od wkładek totalizatora przy wyseigach konnych w Krakowie.

Art. II.

Powyższa opłata ma być pobieraną w ten sam sposób i przez te same organa jak i 5% opłata skarbową wprowadzona na podstawie §. 7. ustawy z 31. marca 1890, Dz. pp. Nr. 53.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu powyższej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy *en bloc*.

Uchwalivszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku J. ks. Mości księdza Biskupa krakowskiego, w sprawie stosunków służbowych i poborów nauczycieli religii.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek J. ks. Mości księdza Biskupa krakowskiego przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby w porozumie-

niu z e. k. Radą szkolną krajową zdał z niego sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie petycji Towarzystwa szkoły ludowej w Krakowie o przyjęcie szkoły polskiej w Białej na etat krajowy.

Sprawozdawca p. Paszkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyznaje się Towarzystwu szkoły ludowej w Krakowie, na utrzymanie szkoły polskiej w Białej, jednorazowy datek 1.500 zł. do rozporządzenia Wydziału krajowego pod warunkiem, że szkoła ta z dniem 1. września 1898 r. będzie otwartą, a wydatek ten wstawia się do rubryki VII. budżetu na r. 1898.

2. Petycję tegoż Towarzystwa L. 1500 1898 r. o ile obejmuje żądanie przyjęcia rzeczonyj szkoły na etat krajowy, przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby w porozumieniu z e. k. Radą szkolną krajową stan rzeczy zbadał i na najbliższej sesji sejmowej stosowne wnioski przedłożył.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Ferdynanda Baezyńskiego, emerytowanego konduktora dróg krajowych, o policzenie lat służby.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Sali, p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ferdynandowi Baezyńskiemu, emerytowanemu konduktorowi dróg krajowych wyzna-

eza się jednorazowy dar z łaski w kwocie 200 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kurji mniejszej posiadłości.

Przemawia pod względem formalnym p. Barwiński i wnosi, aby wybór ten usunąć z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia. Przemawia pod względem formalnym p. Stadnicki, sprzeciwiając się temu wnioskowi.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Barwińskiego.

Przemawia p. Barwiński i oświadcza, że posłowie ruscy nie wezmą udziału w wyborze. Po tem oświadczeniu posłowie ruscy opuszczają salę.

Marszałek oznajmia, iż przystąpi się do wyboru i powołuje na skrutatorów pp. Cieleckiego, Bernadzikowskiego i Starzyńskiego.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje imienny spis posłów z kurji mniejszej własności, a posłowie ci oddają kartki głosowania.

Po oddaniu kartek, wzywa Marszałek skrutatorów do przeprowadzenia skrutynium.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawach kolejowych, tudzież o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany i uzupełnienia uchwały sejmowej z dnia 15. lutego 1897 r. dotyczącej poparcia budowy kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów) — o wniosku posła Osuchowskiego co do linii kolejowej Sambor, Staremiasto-Użok, oraz petycji Rady powiatowej gorlickiej w przedmiocie budowy kolei Grybów, Ropa, Szymbark, Żmigrod.

Sprawozdawca p. Szczepanowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, prostuje przedewszystkiem omyłki druku: w sprawozdaniu na stronie 3-ej wierszu 10-tym z góry, zamiast „300 zł.“ ma być: „300.000 zł.“; na stronie 5-tej, wierszu 11-tym z góry wykreślić należy słowo „odnogą“; zaś w punkcie 5-tym wniosku komisji, po słowach: „części kosztów budowy“ dodać należy słowa: „kolei lokalnej Przeworsk-Bachórz“. Po tych sprostowaniach odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu kolejowego.

2. Wzywa się e. k. Rząd, ażeby w celu zredukowania kosztów ruchu na kolejach lokalnych ułożył w porozumieniu z Wydziałem krajowym osobny regulamin ruchu dla kolei lokalnych.

3. W razie gdyby Rząd nie przychylił się do znakomitego obniżenia kosztów ruchu, upoważnia się Wydział krajowy do objęcia na próbę ruchu na takiej kolei, którą uzna za stosowne i co do której uzyska zezwolenie Rządu.

4. W przekonaniu, że ze względu na potrzeby ekonomiczne kraju nie powinno się ograniczyć akcyi kolejowej do rozmiarów dotacyi uchwalonej przed czterema laty, poleca się Wydziałowi krajowemu zbadać cyfrowo potrzebę dalszego rozwoju sieci komunikacyjnej i z uwzględnieniem sytuacji budżetowej, przedstawić na przyszłej sesji wnioski co do rozmiarów i co do chwili dalszego podwyższenia dotacyi kolejowej.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie dalszych pertraktacyi z Rządem i ze stronami interesowanymi w celu zabezpieczenia $\frac{1}{3}$ części kosztów budowy kolei lokalnej Przeworsk-Bachórz preliminowanych na kwotę maksymalną 2.700.000 zł. i przedłożenia co do udziału kraju jak tylko stan funduszu kolejowego na to dozwalać będzie.

6. Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy petycyje w sprawie kolei Jasło-Dębica, Grybów-Ropa-Żmigrod.

7. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby organizację krajowego biura kolejowego uzupełnił w taki sposób, iżby ono mogło załatwiać nie tylko przeprowadzenie uchwalonych już linii, lecz także badania dalszych projektów oraz ewidencję spraw taryfowych, będących w związku z interesami krajowymi, i zdał sprawę z wykonania tego polecenia na następnej sesji, o ile to się da osiągnąć bez obciążenia funduszu krajowego, a przedstawił wnioski na wypadek, gdyby obciążenie budżetu okazało się potrzebne.

8. Wzywa się e. k. Rząd, żeby przy budowie linii Lwów-Sambor-granica węgierska zapewnił równocześnie połączenie miasta Turki z powyższą koleją.

9. Wzywa się e. k. Rząd, ażeby przy budowie linii Stryj-Chodorów poprowadził trasę prawym brzegiem rzeki Stryja.

Niniejszem sprawozdaniem załatwione są petycyje Nr. 690, 1.524, 1.568 i 1.581.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Chamiec.

Przemawia p. Męciński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkta: pierwszy do siódmego wniosku komisji włącznie, głosując nad każdym powyższym punktem oddzielnie.

Przy punkcie ósmym przemawia p. Bielański i wnosi, aby punkt 8-my opiewał jak następuje:

Wzywa się e. k. Rząd, aby przy zamierzonym połączeniu, nową linią kolejową Galicyi z Węgrami, zbudował linię kolejową Sambor-Staremiasto-Użok.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Wiktor.

Przemawia p. Osuchowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 8-my według wniosku p. Bielańskiego.

Przy punkcie 9-tym wniosku komisji przemawia p. Klemens Dzieduszycki i wnosi poprawkę, ażeby po słowach: „rzeki Stryja“ dodać słowa: „nie żądając od stron interesowanych przyczynienia się do pokrycia kosztów budowy wymienionej trasy“.

Izba popiera powyższą poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt 9-ty zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba dodatkowy wniosek p. Klemensa Dzieduszyckiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji górniczej w sprawie petycyi gminy miasta Drohobycza oraz petycyi gminy Borysław, proszących o uchylenie przepisów górniczo-politycznych e. k. Starostwa górniczego w Krakowie z dnia 13. września 1897. Nr. 65. Dz. u. k.

Sprawozdawca p. Szczepanowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, ażeby utrzymując w całej pełni przepisy potrzebne do zabezpieczenia życia i zdrowia robotników i równomierne traktowanie wszystkich przedsiębiorstw, zmienił przepisy górniczo-polityczne wydane przez Starostwo górnicze krakowskie z dnia 13. września 1897. w taki sposób, ażeby nie narażały w tak dotkliwej mierze nabytych praw własności i przedłużyły okres przejściowy.

Niniejszem zarazem są załatwione petycyje pod l. 969 i 1617.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej w przedmiocie udzielenia poręki kraju dla pożyczki w kwocie 1,800.000 zł. a. w., którą gmina miasta Krakowa na pokrycie kosztów urządzenia wodociągu miejskiego zaciągnąć zamierza.

Sprawozdawca p. Paszkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

1. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o przyjęciu poręki kraju za pożyczkę zaciągnąć się mającą przez gminę król. stoł. miasta Krakowa na budowę wodociągów miejskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, poręcza za pożyczkę, którą gmina król. stoł. miasta Krakowa na koszta połączone z budową wodociągów miejskich zaciągnąć zamierza do wysokości 1,800.000 zł. w. a. czyli 3,600.000 koron, jako ręczytel i płacący. Kraj poręcza tak spłatę regularną umówionych rat umarzających, jakoteż spłatę kapitału pożyczki względnie reszty tego kapitału w razie zastrzeżonego półrocznego wypowiedzenia.

Art. II.

Rada król. stoł. miasta Krakowa, obowiązana jest raty amortyzacyjne i procentowe od tej pożyczki przez cały okres umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwalaniu budżetu uchwalać stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła,

Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne i procentowe od rzezonej pożyczki w budżet gminy miasta Krakowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie tych rat, względnie, niedoboru budżetowego.

Budżet przez Radę miejską uchwalony, przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Krakowa, Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 15. grudnia.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 1. września.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

R e z o l u c y a.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zeznania dokumentu poręki dla pożyczki 1,800.000 zł. czyli 3,600.000 koron przez gminę miasta Krakowa na pokrycie kosztów urządzenia wodociągów zaciągnąć się mającej, pod warunkiem, iż gmina miasta Krakowa przedłoży szczegółowe plany i kosztorysy zatwierdzone przez kompetentne władze i jeżeli Wydział krajowy uzna warunki pożyczki za odpowiednie dla gminy i kraju, który porękę przyjmuje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta: -

Art. I.

Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem poręcza za pożyczkę, którą gmina król. stoł. miasta Krakowa na koszta połączone z budową wodociągów miejskich zaciągnąć zamierza do wysokości 1,800.000 zł. czyli 3,600.000 koron, jako ręczytel i płacący. Kraj poręcza tak spłatę regularną umówionych rat una-

rzających, jakoteż spłatę kapitału pożyczki względnie reszty tego kapitału w razie zastrzeżonego półrocznego wypowiedzenia.

Izba uchwała bez rozprawy art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Rada król. stoł. miasta Krakowa, obowiązana jest raty amortyzacyjne i procentowe od tej pożyczki przez cały okres umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwalaniu budżetu uchwalać stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła, Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne i procentowe od rzeczonyj pożyczki w budżet gminy miasta Krakowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie tych rat, względnie, niedoboru budżetowego.

Budżet przez Radę miejską uchwalony, przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Krakowa, Wydziałowi krajowemu co rocznie najpóźniej do 15. grudnia.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 1. września.

Izba uchwała bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczan Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez przerwy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o przyjęciu poręki kraju za pożyczkę zaciągnąć się mającą przez gminę król. stoł. miasta Krakowa na budowę wodociągów miejskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, po tanawiam eo następuje.

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp projektu ustawy.

Sprawozdawca p. Paszkowski wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

R e z o l u c y a.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zeznania dokumentu poręki dla pożyczki 1,800.000 zł. czyli 3,600.000 koron przez gminę miasta Krakowa na pokrycie kosztów urządzenia wodociągów zaciągnąć się mającej, pod warunkiem, iż gmina miasta Krakowa przedłoży szczegółowe plany i kosztorysy zatwierdzone przez kompetentne władze i jeżeli Wydział krajowy uzna warunki pożyczki za odpowiednie dla gminy i kraju, który poręczkę przyjmie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższą rezolucję.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej o wniosku posła Jaklińskiego na popieranie zakładowania szpitali mniejszych gęsto po kraju rozrzuconych zamiast powiększania istniejących, lub zakładania nowych większych.

Sprawozdawca p. Jakliński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Jaklińskiego odsyła się do Wydziału krajowego celem zbadania i przedłożenia swej opinii Sejmowi krajowemu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o petycji gmin Piwniczna, Szezawnica, Krościenko, obszarów dworskich Białowoda, Czarnowoda, Jaworki, Szlachtowa i Zarządu Zakładu zdrojowego w Szezawnicy o subwencję na budowę drogi z Piwnicznej do Szezawnicy.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Olpińskiego, p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycję gmin Piwniczna, Szezawnica, Czarnowoda, Krościenko, obszarów dworskich Białowoda, Czarnowoda, Jaworki, Szlachtowa i Zarządu Zakładu zdrojowego w Szezawnicy o subwencję na budowę drogi z Piwnicznej do Szezawnicy Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl okólnika Wydziału krajowego z 22. grudnia 1882 L. 51.432.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej o wniosku p. Winniczuka względem bezpłatnego poboru surowicy i soli dla bydła.

Sprawozdawca p. Słotwiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się W. o. k. Rząd, aby prosiłby gospodarzy wiejskich o bezpłatny pobór surowicy z możliwą traktował względnością.

2. Zaleca się Wydziałowi krajowemu, aby wedle swego uznania przyszedł gospodarzom wiejskim z pomocą przez bezpłatne dostarczenie soli bydłowej.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gminnej nad petycją mieszkańców osady Komarowa z Horodelem, w powiecie Sokalskim, o wyłączenie tej osady ze związku gminy „Wolicy Komarowej“ i utworzenia z tej osady samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję mieszkańców Komarowa z Horodelem w sprawie wyłączenia tych osad ze związku gminy Wolicy Komarowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu, celem bliższego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej, ewentualnie przedłożenia ustawy o utworzenia z osad Komarowa z Horodelem odrębnej gminy administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji podatkowej o petycji Dyrekcji galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie w sprawie zawezwania e. k. Rządu, aby uwolnił od podatku rentowego listy zastawne tegoż Towarzystwa, tudzież innych instytucyj nieobliczonych na zysk, tylko działających na polu kredytu hipotecznego dla dobra ziemian.

Sprawozdawca p. Krański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd do uwolnienia w drodze ustawodawczej listów zastawnych gal. ziemskiego Towarzystwa kredytowego od opłaty podatku rentowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o wniosku posła Średniawskiego w sprawie zalesienia stoków górskich.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę poruszoną wnioskiem posła Średniawskiego zbadał, tak w kierunku możliwości kultury leśnej na stokach gruntów górskich, jak również i w tym kierunku, czy e. k. Rząd byłby skłonny na ten niezaprzeczenie ważny cel kultury krajowej przyjąć z odpowiednią finansową pomocą.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji solnej o wniosku posła Warzechy w przedmiocie zaprowadzenia sprzedaży soli warzonki w połtopkach $\frac{1}{2}$ kilo wagi.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby zarządził urabianie soli warzonki w takie formy, które ułatwiałyby sprzedaż jej także i w mniejszych ilościach, niż cały kilogram, atoli bez podwyższenia ceny, z zabezpieczeniem pełnej wagi i z ochroną czystości powierzchni grudek.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o wniosku posła Merunowicza w przedmiocie

rozszerzenia e. k. zawodowej szkoły kowalskiej w Sułkowiecach.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, aby w czasie możliwie najkrótszym istniejącą przy e. k. zawodowej szkole kowalskiej w Sułkowiecach dla użytku tantejszych kowali pracowników rozszerzył przez zaopatrzenie jej we wszelkie potrzebne narzędzia i w silniejszy motor parowy.

Uchwałą powyższą raczy Wysoki Sejm uznać za załatwioną petycję kowali sułkowieckich L. s. 310/98.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji administracyjnej o wniosku posła Milana w sprawie odbywania w święta targów i jarmarków.

Sprawozdawca p. Trzebieski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, aby w miarę możliwości usuwał przeszkody w święceniu świąt, a w szczególności nie dozwalał na odbywanie targów i jarmarków w uroczyste święta katolickie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Merunowicza w sprawie zarządzenia badań nad handlem płodami rolniczymi.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Rayskiego, p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania

sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wniosek posła Merunowicza przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia i uwzględnienia przy zapowiadanej sprawozdaniem z czynności departamentu III. za rok 1897. dalszej akcyi w sprawach agrarnych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o petycyi Prezydium Towarzystwa leśnego w sprawie tępienia mniszki w lasach gminnych i niezamożnych właścicieli prywatnych.

Sprawozdawca p. Zamoyski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. Aby w obce grożącej lasom w kraju nieczmiernej kłeski z powodu tak liczego pojawienia się mniszki w roku zeszłym, w dwudziestu kilku powiatach, i w obce uzasadnionej obawy, że w bieżącym roku kłeska ta szersze jeszcze przybierze rozmiary, rozwinął jak najrychlej sprężystą i energiczną akcyę mającą na celu tępienie mniszki.

2. Aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym użył wszelkich sposobów mających na celu tępienie tego szkodnika, a do kontroli najsumienniejszej użył wszelkich organów, któreby zapewnić zdołały ścisłość i dokładność w wykonywaniu tej czynności.

3. Aby z mocy §. 50. i 51. ustawy lasowej ściśle wynikające zarządzenia wykonywał, a mniej zamożnym właścicielom i gminom dostarczał z funduszków państwowych na tenże cel środków pieniężnych, zastrzegając sobie najściślejszą kontrolę wykonywanych czynności.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując uad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o petycyi komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego w sprawie utworzenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

1. Aby zbadał odnośne stosunki i przedłożył na najbliższą sesję projekt utworzenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

2. Aby wyjednał u c. k. Rządu odpowiednią subwentyę na cel powyższy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji petycyjnej o petycyi Reprezentacyi gminy król. stoł. miasta Lwowa, o założenie we Lwowie kosztem kraju Muzeum krajowego dla historii kultury.

Sprawozdawca p. Michalski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu petycyę Reprezentacyi gminy król. stoł. miasta Lwowa w przedmiocie założenia krajowego Muzeum dla historii i kultury krajowej, z poleceniem wszechstronnego zbadania tej sprawy i przedłożenia wniosków na następnej sesyi Sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa kraj. o wniosku p. Kramarczyka w sprawie zmiany

rozporządzenia c. k. Namiestnictwa dotyczącego handlu nierogacizną dotkniętą chorobą węgrowską.

Sprawozdawca p. Vivien, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by zniósł obecnie obowiązujące przepisy, dotyczące postępowania z mięsem węgrowską, objęte rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 28. czerwca 1888 L. 57.594. i aby w miejsce tychże wydał przepisy, dozwalające w każdej miejscowości, gdzie są rzeźnie publiczne zakładać jatki specjalnie dla mięsa węgrowską dotkniętego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach grom nauczycielskich, Rad szkolnych miejscowych i Rad gminnych ze Stryja, z Podgórze, Bochni, Brodów, Jasła, Lipnika, Półwsia Zwierzynieckiego, Grzegórzek, Krowodrzy, Łobzowa, Knihinina i z Czarnego Dunajca, o przeniesieniu tych miejscowości do wyższych klas płac nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycje nauczycielstwa szkół ludowych w miastach Stryju, Brodach, Podgórze, Bochni i Jasle odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby je zbadał i aby po porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową w kierunku przeniesienia powyższych miejscowości do wyższych klas płac nauczycielskich odpowiednie wnioski na następnej sesji przedłożył.

II. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przedłożył wnioski o przeniesienie Lipnika,

Borysławia, Jaworzna, Knihinina, Grębowa, Niska, Szczakowy, Półwsia Zwierzynieckiego i Winnik do IV. klasy płac w myśl badań, które w tym kierunku wskutek poprzedniej rezolucji Sejmowej z porozumieniem z c. k. Radą szkolną krajową przeprowadził.

III. Nad petycjami nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych i Rady szkolnej miejscowej w Grzegórkach, grona nauczycielskiego w Krowodrzy, nauczycieli w Łobzowie i Rady szkolnej miejscowej w Czarnym Dunajcu przechodzi Sejm do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Niebysłowiec i wnosi poprawkę, ażeby do punktu II. wniosku komisji dodać miejscowości: Perechińsko i Rożnów w powiecie śniatyńskim.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkt I. wniosku komisji.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy punkt II. wniosku komisji.

Następnie odrzuca Izba poprawkę p. Niebysłowca do punktu II. wniosku komisji.

W końcu uchwała Izba bez rozprawy punkt III. wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o petycjach Wydziałów powiatowych w Łańcucie i Jarosławiu, tudzież Towarzystwa przemysłu eukrowniczego w Przeworsku o podniesienie subwenyi na budowę dróg Przeworsk-Markowa i Przeworsk-Bystrowice do wysokości 75 procent kosztów budowy.

Sprawozdawca p. Starzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na wykończenie budowy dróg Przeworsk-Markowa i Przeworsk-Bystrowice na

przeźrzeni 9 kilometrów, z których 3·500 km. położonych jest w powiecie łańcuckim a 5·500 km. w powiecie jarosławskim podwyższa się przyznana uchwałą z dnia 6. lutego 1896 subwencyę 60-procentową do wysokości 75 procent rzeczywistych kosztów budowy.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w terminach, na jakie stan funduszu subwencyjnego pozwoli, subwencyę tę wypłacił.

III. Koszta eskontu promesy w Banku krajowym nie mają być liczone do kosztów budowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedniocie weiewienia gminy Skole wieś do gminy Skole miasteczko.

Sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o weiewieniu wsi Skolego do miasteczka Skolego stosownie do postanowień §. 96 ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896. (Dz. ust. kraj. Nr. 51 z 1896).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

Gmina wsi Skolego, powiatu Stryjskiego, zostaje do gminy miasteczka Skolego tegoż powiatu weiewioną w myśl postanowień §. 96. ustawy z d. 3. lipca 1896 (Dz. ust. kr. Nr. 51).

Art. II.

Tak ruchomy i nieruchomy majątek, jak i dobro obu gmin łączy się w jedną całość i uzyskane dochody z takowych służyć będą na pokrycie wydatków gminnych, jak niemniej zobowiązań pozostałych po obu gminach.

Od powyższej zasady ustanawia się następujące wyjątki:

a) Członkom gminy dotychczasowej gminy wsi Skolego służyć będzie prawo pobierania drzewa buduleowego z lasów dotychczasowej wsi Skolego na naprawę ich własnych budynków, tudzież drzewa opałowego, wyłącznie na opał ich własnych budynków po niższej cenie o 50% taryfy lasowej.

b) Na spłatę długu miasteczka Skolego, wykazanego w inwentarzu tegoż miasteczka w kwocie 11.903 złr. 86 ct. użyty być ma dochód ze rzeźni, będącej dotychczas własnością miasteczka.

c) Kapitał 6.000 złr. będący własnością wsi Skolego ulokowany na książeczkach Kasy Oszczędności we Lwowie Nr. 89036, 89038 i 89044 a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa w d. 1. lutego 1895 L. 179013 na 1.600 złr., będący własnością wsi Skolego, użyte być mają na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej wsi Skolego pod zarządem komitetu wybranego przez członków dotychczasowej gminy wsi Skolego i pod nadzorem Zwierzchności gminnej. Użycie kapitałów lub odsetków kasy pożyczkowej na inne cele nie może nastąpić bez zezwolenia komitetu zarządzającego kasą.

d) każda z połączonych gmin zostaje przy swoich prawach użytkowania pastwisk gminnych, tak samo pozostają nienaruszone prawa do użytkowania wspólnych pastwisk.

Art. III.

Niniejsza ustawa wechodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia i w tym czasie mają być obie rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd połączonych gmin ustanowiony

i wybory do rady gminnej połączonych gmin rozpisane.

Art. IV.

Wykonanie ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II. Tym sposobem zostają załatwione petycje gminy i członków wsi Skolego I. 674, 675.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Bojko i stawia następującej wniosek:

Sprawę połączenia wsi Skolego z miasteczkiem Skole, zwraca się napowrót Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania rzeczy obustronnie na miejscu, i do przedłożenia odnośnych wniosków na następnej sesyi.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, aby nad całym przedłożeniem przeszedł Sejm do porządku dziennego.

Izba popiera wniosek p. Okuniewskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Merunowicz.

Sekretarz p. Andrzej Potocki, wnosi zażalenie do rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp.: Karol Dzieduszycki, Okuniewski, Soleski i Oehrymowicz.

Na zapytania Marszałka oświadczają się zapisani mowy: pp. Karol Dzieduszycki i Oehrymowicz za ustawą, zaś pp. Okuniewski i Soleski przeciw ustawie.

Na zapytanie Marszałka zgadzają się pp. Soleski i Karol Dzieduszycki na mowców jeneralnych.

Przeciw ustawie przemawia wybrany mowcą jeneralnym p. Soleski i wnosi w myśl wniosku p. Bojki przekazanie przedłożenia Wydziałowi krajowemu, jednakowoż bez polecenia przedkładania sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Za ustawą przemawia wybrany mowcą jeneralnym p. Karol Dzieduszycki.

Przemawia sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz.

Marszałek oznajmia, iż jest wniosek odraczający p. Bojki, który zmodyfikował wnioskodawca w następujący sposób:

Sprawę połączenia wsi Skolego z miasteczkiem Skole, zwraca się napowrót Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania rzeczy obustronnie na miejscu i do przedłożenia odnośnych wniosków.

Drugi wniosek jest p. Okuniewskiego, na przejście do porządku dziennego.

Na zapytanie Marszałka, p. Soleski przyłącza się do wniosku p. Bojki.

P. Okuniewski cofa swój wniosek i przyłącza się do wniosku p. Bojki.

Izba przystępuje do głosowania nad wnioskiem p. Bojki.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem tym głosowało 38, przeciw również 38 posłów, zatem wniosek p. Bojki upadł.

Marszałek oświadcza, iż rozprawę szczegółową odracza do wieczora.

Marszałek odracza posiedzenie do godz. 8. wieczór.

Przerwa posiedzenia godz. 3 minut 10 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 19. lutego 1898 r.

Początek o godz. 8 min. 25 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy o wcieleniu wsi Skolego do miasteczka Skolego stosownie do postanowień §. 96. ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 (Dz. ust. kraj. nr. 51 z 1896).

Sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz odczytuje:

Art. I.

Gmina wsi Skolego, powiatu Stryjskiego, zostaje do gminy miasteczka Skolego tegoż powiatu wcielona w myśl postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896 (Dz. ust. kr. Nr. 51).

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, aby art. I. odesłać do Wydziału krajowego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Soleski.

Przemawia p. Romanowicz.

Marszałek oznajmia, iż wniosek p. Okuniewskiego jest regulaminowo niedopuszczalny, dlatego nie może go poddać do głosowania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała art. I. zgodnie z wnioskiem komisji, a Marszałek konstatuje, że za art. I. głosowało 47 przeciw 35 posłów.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Tak ruchomy i nieruchomy majątek, jak i dobro obu gmin łączy się w jedną całość i uzyskane dochody z takowych służyć będą na pokrycie wydatków gminnych, jak niemniej zobowiązań pozostałych po obu gminach.

Od powyższej zasady ustanawia się następujące wyjątki:

a) Członkom gminy dotychczasowej gminy wsi Skolego służyć będzie prawo pobierania drzewa budulecowego z lasów dotychczasowej wsi Skolego na naprawę ich własnych budynków, tudzież drzewa opałowego, wyłączenie na opał ich własnych budynków po niższej cenie o 50% taryfy lasowej.

b) Na spłatę długu miasteczka Skolego, wykazanego w inwentarzu tegoż miasteczka w kwocie 11.903 złr. 86 ct. użyty być ma dochód ze rzeźni, będącej dotychczas własnością miasteczka.

c) Kapitał 6.000 złr. będący własnością wsi Skolego, ulokowany na książeczkach kasy oszczędności we Lwowie Nr. 89.036, 89.038 i 89.044 a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa z d. 1 lutego 1895 L. 179.013 na 1.600 złr., będący własnością wsi Skolego, użyte być mają na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej wsi Skolego pod zarządem komitetu wybranego przez członków dotychczasowej gminy wsi Skolego i pod nadzorem Zwierzchności gminnej. Użycie kapitałów lub odsetków kasy pożyczkowej na inne cele nie może nastąpić bez zezwolenia komitetu zarządzającego kasą.

d) Każda z połączonych gmin zostaje przy swoich prawach użytkowania pastwisk gminnych, tak samo pozostają nienaruszone prawa do użytkowania wspólnych pastwisk.

Przemawia p. Onyszkiewicz i wnosi następujące poprawki:

Ustęp oznaczony lit. a) ma opiewać:

a) Członkom dotychczasowej gminy Skole wieś, ich sukcesorom i prawonabywcom służyć będzie prawo pobierania drzewa budulecowego na własne budowle, tudzież drzewa opałowego na własny opał z lasów należących dotąd do gminy Skole wieś, po cenie niższej o 50% od każddoześnie ustanowionej taryfy lasowej.

Ustęp pod lit. b) pozostaje bez zmiany.

Ustęp pod lit. c) ma opiewać:

c) Kapitał będący własnością gminy Skole wieś ulokowany na książeczkach kasy oszczędności we Lwowie Nr. 89.036, 89.038 i 89.044 a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa z dnia 1 lutego 1895 l. 179.013 na 1.600 złr., będący własnością gminy Skole wieś, użyte być mają na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej gminy Skole wieś, ich sukcesorów i prawonabywców.

Zarząd tej kasy sprawować będzie pod nadzorem Zwierzchności gminnej, komitet,

wybierany przez członków dotychczasowej gminy Skole wieś, ich sukcesorów i prawo-
nabywców.

Użycie kapitałów lub odsetków tej kasy pożyczkowej na inne cele nie może nastąpić bez zezwolenia komitetu zarządzającego kasą.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszezyński.

Izba popiera poprawkę p. Onyszkiewicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Onyszkiewicza.

Izba uchwała art. II. według wniosku komisji z poprawką p. Onyszkiewicza.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia i w tym czasie mają być obie rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd połączonych gmin ustanowiony i wybory do rady gminnej połączonych gmin rozpisane.

Izba uchwała bez rozprawy art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wcieleniu wsi Skolego do miasteczka Skolego stosownie do postanowień §. 96 ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 (Dz. ust. kraj. Nr. 51 z 1896).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy.

P. Merunowicz wnosi przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

P. Okuniewski wnosi skonstatowanie stosunku głosów przy trzeciem czytaniu.

Izba uchwała wniosek przystąpienia do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania.

W tej samej chwili część posłów opuszcza salę.

Izba przystępuje do głosowania. Po obliczeniu głosów Marszałek konstatuje, że za ustawą głosowało 55 posłów. Przy obliczeniu głosów przeciw, okazał się brak kompletu.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 15 minut.

Po przerwie oświadcza Marszałek, iż trzecie czytanie projektu powyższej ustawy zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji petycyjnej z petycji Stowarzyszeń wzajemnej pomocy dyaków dycecyi lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej o uregulowanie płac, nowelą do ustawy konkurencyjnej z r. 1896.

Sprawozdawca p. Hanorak, odezytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Stowarzyszeń wzajemnej pomocy dyaków, dycecyi: lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu, celem przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem, w sprawie unormowania płac dyakowskich i do przedłożenia odpowiedniego sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Uchwała finansowa na rok 1898.

Sprawozdawca generalny budżetu p. Pińskiego przedstawia ustnie zmiany, jakie w skutek uchwał powziętych przy załatwieniu budżetu zajęć muszą w projekcie uchwały finansowej, a następnie odczytuje zmieniony wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1898 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 8,866.571 zhr., a dochody własne w sumie 2,173.003 zhr.

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1898 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowoklasowego i do 5⁰/₀-wego podatku od domów wolnych, w wysokości 60 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należitości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, ustanowionych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. ust. p. Nr. 220 — z wyjątkiem podatku osobistodochodowego, w wysokości 66 centów od każdego złotego w. a. całej przypisanej należitości tych podatków.

III. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i ehrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków, w ustępie II. ad a) wymienionych, w wysokości 46 ct., zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych 52 ct. od każdego złotego w. a. całej należitości tych podatków.

IV. Kwoty przyzwolone na rok 1898 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego w znaczeniu ścislejsem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele, oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ścislejsem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 — i między pozycjami 8. i 10;

b) w rubryce II. między literami a), b), e), d) pozycyi 24;

e) w rubryce X. między pozycjami 166 i 167 — tudzież między pozycjami 170, 171 i 172;

d) w rubryce XV. między pozycjami 256 i 257, tudzież między pozycjami 264 i 265 — dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku i szkoły ogrodniczej w Tarnowie, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół, wreszcie między pozycjami 266 i 269;

e) w rubryce XVI. między pozycjami 272 do 318 — między pozycjami 320 i 380 — między pozycjami 381 i 383 — między pozycjami 378 i 384 — wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Romanowicz i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby bonifikacyę ze skarbu państwa funduszowi krajowemu za zrzeczenie się poboru dodatków do podatku osobistodochodowego, która według art. IX. ustawy z 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) ma być wypłacona, już od 1-go kwartału b. r. wypłacać zaczął.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi:

Zamiast ustępu II. a) i b) i ustępu III, czynić wniosek:

Ustęp II. i III. przyjąć w następującej osnowie:

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1898, pobierany będzie dodatek do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowo-klasowego, tudzież do państwowych bezpośrednich podatków osobistych ustanowionych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. ust. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 61 centów od każdego złotego w. a. całej należności tych podatków.

III. Opodatkowani w mieście Krakowie i powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie II. wymienionych w wysokości 47 centów od każdego złotego w. a. całej należności tych podatków.

Izba popiera poprawkę p. Abrahamowicza.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Vayhinger.

Przemawia p. Paszkowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Chamiec.

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Abrahamowicz dla sprostowania faktu.

P. Marchewki wnosi imienne głosowanie.

Marszałek zapytuje, czy wniosek imiennego głosowania odnosi się do punktu II. wniosku komisji.

P. Marchewki oświadcza, iż wniosek jego odnosi się do poprawki p. Abrahamowicza.

Izba uchwała punkt I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba przystępuje do głosowania nad poprawką p. Abrahamowicza do punktu II. wniosku komisji.

Marszałek oznajmia, iż ci posłowie, którzy oświadczyli się za poprawką p. Abrahamowicza, mają powiedzieć „tak“, zaś ci, którzy są przeciwni tej poprawce „nie“.

Sekretarz p. Urbański odczytuje imienny spis posłów.

Przez „tak“ głosowali następujący posłowie:

Abrahamowicz, Bielański, Borkowski, Dworski, Dzieduszycki Wojciech, Fruchtman, Goldman, Gorayski, Hoszard, Jabłoński, Jahl, Jakliński, Jędrzejowicz Adam, Korytowski, Knapieński, Klemensiewicz, Małachowski, Marchewki, Meronowicz, Męciński, Michalski, Miebałowski, Olpiński, Osuchowski, Potocki Andrzej, Puzyna Julian, Rayski, Romanowicz, Rotter, Schnell, Skałkowski, Stotwiński, Soleski, Szczepanowski, Tarnowski Stanisław, Vayhinger, Weigel, Zoll i Żardecki.

Przez „nie“ głosowali następujący posłowie:

Bernadzikowski, Białokórski, Bobrzyński, Bojko, Chamiec, Cielecki, Cieński, Czarkowski, Czaykowski Wiktor, Data, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Klemens, Gnoiński, Górski, Hamorak, Jędrzejowicz Franciszek, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Karatnicki, Koziembrodzki, Kozłowski, Kraiński, Kramarczyk, Krempa, Krzysztofowicz, Milan, Niebyłowiec, Niezabitowski Witold, Ochrymowicz, Onyszkiewicz, Paszkowski, Piniński, Potoczek, Rozwadowski, Sawczak, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Średniawski, Stadnicki, Styła, Szeptycki, Szwed, Teodorowicz, Torosiewicz Mikołaj, Trzeciński, Urbański, Vivien, Warzecha, Wereszczyński, Wiktor, Winniczuk, Wodzieki, Wójcik, Zagórski, Zamoyski.

Marszałek oznajmia, iż za poprawką posła Abrahamowicza głosowało 39, przeciw 55 posłów, zatem poprawka upadła.

Izba uchwała następnie punkt II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy punkty III. i IV. wniosku komisji, głosując nad każdym z tych punktów oddzielnie.

Izba uchwała następnie dodatkową rezolucyę, postawioną przez p. Romanowicza.

Marszałek oznajmia, iż jest jeszcze dodatkowa rezolucya p. Szecepanowskiego, postawiona w rozprawie ogólnej nad budżetem, która opiewa:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zestawień i przedłożyć Sejmowi obraz całości robót dotąd dokonanych na polu regulacyi rzek, zabudowań potoków górskich i melioracyi rolniczych, dokonanych czy to kosztem kraju, czy to kosztem Rządu za współudziałem lub też i bez współudziału stron prywatnych oraz przybliżony koszt wykończenia w całości najpotrzebniejszych robót w tych działach.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek p. Szecepanowskiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o wniosku p. Okuniewskiego, tudzież petycyi Wydziału powiatowego w Kosowie o przyjęcie drogi powiatowej Kosów-Żabie z przedłużeniem do stacyi kolejowej w Worochcie na fundusz krajowy.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o przedewszystkiem omyłkę druku zaszą we wniosku, a mianowicie w wierszu czwartym, zamiast „rezolucyi zawartej“ ma być „rezolucyi czwartej“. Po tem sprostowaniu odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek p. Okuniewskiego tudzież petycyę Wydziału powiatowego w Kosowie o przyjęcie drogi powiatowej Kosów-Żabie z przedłużeniem do stacyi kolejowej w Worochcie na fundusz krajowy, odsyła się w myśl rezolucyi czwartej przy sprawozdaniu Komisji drogowej o czynnościach Departamentu czwartego, dnia 8. lutego 1898 r. uchwalonej, Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o petycyach licznych nauczycieli i gromad nauczycielskich w sprawie zrównania płac nauczycieli z płacami urzędników państwowych, zniżenia lat służby, zniesienia internatów przy Seminarjach nauczycielskich, zmniejszenia liczby godzin pracy itp.

Sprawozdawca p. Cielecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad następującymi petycyami:

Do liczby 123, 126, 131, 180, 181, 182, 183, 402, 429, 496, 497, 499, 501, 509, 515, 596, 599, 707, 711, 712, 713, 714, 715, 717, 722, 801, 933, 934, 935, 938, 1030, 1032, 1096, 1186, 1187, 1212, 1379, 1380, 1381 i 1492.

Natomiast wnosi:

Sejm odstępuje petycyę do l. 510. Józefa Adlera, do l. 516. Leopolda Kurdowskiego, do l. 1099. Grona nauczycieli z Uszania dolnego i do l. 1188. Stanisława Jakubowskiego c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i załatwienia, petycyę zaś do l. 503, 1184 i 1328 odrzuca, jako sprzeciwiające się istniejącym ustawom.

Wreszcie Sejm poleca Wydziałowi krajowemu petycyę do l. 518. Maryi Szafranice, wdowy po nauczycielu, do l. 400. Romana Sygnarskiego chorego nauczyciela, do zbadania i uwzględnienia w drodze łaski — również petycyę do l. 517. Jana Benescha dziada i opiekuna Maryi Demczuk, nieletniej sieroty po nauczycielu, poleca Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania z tym dodatkiem, aby przedłożył na przyszłej sesji sejmowej w tej sprawie odpowiedni wniosek, tymczasem zaś sierotę jednorazowym datkiem z rozporządzalnych funduszy zaopatrzył.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, poczem Izba uchwala powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym z trzech ustępów tegoż wniosku oddzielnie.

Marszałek wzywa p. Cieleckiego, jako członka komisji skrutaeyjnej, do zdania sprawy z wyniku głosowania przy wyborze zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszej posiadłości.

P. Cielecki zdaje sprawę: Głosujących było 37 posłów; otrzymali p. Sala 32, p. Zajęzkowski 5 głosów.

Marszałek konstatuje, że p. Sala wybrany został zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszej posiadłości.

P. Piniński wnosi przystąpienie do trzeciego czytania uchwały finansowej na r. 1898 bez czytania.

Izba uchwala wniosek przystąpienia do trzeciego czytania uchwały finansowej bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala bez rozprawy uchwałę finansową na r. 1898 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 21. lutego 1898 godz. 10 przed połud. i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 12 min. 10 po północy.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Andrzej Potocki w. r.
Mieczysław Urbański w. r.